

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Бухгалтерського обліку і аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д. е. н., професор Лоханова Н. О.

_____ (підпис)
“ ___ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування «Облік, аудит і
оподаткування підприємницької діяльності»
(назва магістерської програми)

на тему: «Обліково-аналітичне забезпечення та контроль розрахунків
із заробітної плати (на прикладі СФГ «ВЕСНА»)»
(назва теми)

Виконавець:

студентка ЦЗВФН, групи М-2

Плохотнюк Аліна Віталіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Слободяник Юлія Борисівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ПРАЦІ ТА ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ	7
1.1. Економічна сутність заробітної плати та структура виплат, які належать до фонду оплати праці.....	7
1.2. Методика обліку розрахунків з оплати праці, облік утримань із заробітної плати.....	12
1.3. Нормативно-правове регулювання розрахунків з оплати праці.....	19
1.4. Міжнародний досвід обліку розрахунків з оплати праці.....	26
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ НА СФГ «ВЕСНА»	33
2.1. Організаційно-економічна характеристика досліджуваного підприємства.....	33
2.2. Організація обліку розрахунків з оплати праці на СФГ «ВЕСНА».....	44
2.3. Особливості організації синтетичного та аналітичного обліку заробітної плати.....	52
2.4. Пропозиції щодо удосконалення обліку операцій з оплати праці на СФГ «ВЕСНА».....	54
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ТА ПРАКТИКА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ НА СФГ «ВЕСНА»	59
3.1. Джерела інформації та основні процедури аналізу праці та заробітної плати.....	59
3.2. Аналіз основних показників з оплати праці та використання робочої сили на СФГ «ВЕСНА».....	61
3.3. Джерела інформації та основні процедури внутрішнього контролю використання праці та нарахування заробітної плати.....	77

3.4. Кореляційно-регресійний аналіз використання праці та заробітної плати на СФГ «ВЕСНА».....	83
ВИСНОВКИ	103
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	109
ДОДАТКИ	118

ВСТУП

Актуальність теми. Оплата праці в наш час є основним мотивуючим фактором працівників у виконанні ними своїх трудових функцій. Питання оплати праці є ключовим у системі соціально-економічних відносин, оскільки стосується інтересів основної частини населення країни та впливає на всі сфери суспільного життя.

Оплата праці – найсуперечливіша категорія в системі умов праці, оскільки саме в ній відбиваються різнобічні інтереси сторін суспільно-трудова відносин, усі їхні досягнення й прорахунки. Це один із найважливіших показників, що характеризує рівень економічного та соціального стану суспільства і залежить передусім від продуктивності праці.

На сьогодні форму і систему оплати праці обирає керівник підприємства. Він же встановлює працівникам конкретні розміри тарифних ставок. Усе це дає змогу вважати тему дипломної роботи актуальною.

Сучасний вітчизняний механізм оплати праці неефективний і потребує вирішення низки проблем. В Україні існує необхідність у радикальних змінах в організації й стимулюванні ефективності праці, оптимізації диференціації доходів працюючих та їх оподаткування, що є обов'язковою передумовою сталого соціально-економічного розвитку. Виходячи з цього цілком закономірною є потреба у своєчасній, об'єктивній і достовірній інформації про розрахунки з оплати праці з погляду кожної із сторін соціально-трудова відносин – держави, роботодавця і найманого працівника.

Значний внесок у вивчення теорії, методології обліку й аудиту розрахунків з оплати праці та аналізу ефективності використання трудових ресурсів зробили такі відомі вітчизняні науковці, як П. Й. Атамас, М. Т. Білуха, Ю. А. Верига, С. Ф. Голов, Г. М. Давидов, В. П. Завгородній, А. В. Калина, М. В. Кужельний, Ю. А. Кузьмінський, О. А. Петрик, В. В. Сопко, Н. М. Ткаченко, М. Г. Чумаченко, Ю. С. Цаль-Цалко та ін. Із зарубіжних учених виділимо

М. Армстронга, А. А. Бачуріна, К. Друрі, Т. П. Карпову, Г. В. Савицьку, В. В. Скобару, В. П. Суйца, О. Д. Шеремета.

Однак окремі аспекти теорії та практики обліку й аудиту розрахунків з оплати праці та аналізу ефективності використання трудових ресурсів залишаються дискусійними, потребують подальших наукових досліджень і розробок у напрямі їх удосконалення.

Мета та завдання дослідження. Метою дослідження є узагальнення й критична оцінка чинних теоретичних положень, методики, організації та практики обліку й аудиту розрахунків з оплати праці та аналізу ефективності використання трудових ресурсів, розробка рекомендацій з їх удосконалення та практичного використання для прийняття виважених облікових і управлінських рішень в сучасних умовах господарювання.

Для досягнення визначеної мети в процесі проведення дослідження були поставлені й вирішені такі завдання:

1) розкрити сутність обліково-аналітичної категорії «розрахунки з оплати праці» в умовах реформування національної системи оплати праці й бухгалтерського обліку та звітності;

2) узагальнити методи нормативного-правового регулювання оплати праці та обґрунтувати шляхи їх удосконалення з позицій обліку розрахунків з оплати праці на селянському (фермерському) господарстві (СФГ);

3) провести порівняльний аналіз міжнародного та вітчизняного досвіду розрахунків з оплати праці;

4) дослідити організацію обліку розрахунків з оплати праці на досліджуваному підприємстві та надати рекомендації щодо удосконалення обліку операцій з оплати праці;

5) розглянути сутність та методику проведення внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці на СФГ «ВЕСНА»;

6) здійснити аналіз розрахунків з оплати праці, ефективності використання трудових ресурсів та виявити вплив факторів на зміну фонду робочого часу на підприємстві;

7) побудувати економіко-математичну модель, що дозволить сформулювати пропозиції щодо підвищення продуктивності праці та зниження трудомісткості продукції на підприємстві СФГ «ВЕСНА».

Об'єктом дослідження є господарська діяльність підприємства в частині операцій, які пов'язані з розрахунками з оплати праці персоналу та використанням трудових ресурсів.

Предметом дослідження є теоретико-організаційні основи, методика й практика бухгалтерського обліку і контролю розрахунків з оплати праці та аналізу ефективності використання трудових ресурсів СФГ.

Методи дослідження. Теоретичною і методологічною основами дослідження є діалектичний метод пізнання, відповідно до якого вивчено стан оплати праці, чинну законодавчо-нормативну базу, методики обліку і аудиту розрахунків з оплати праці та здійснено аналіз ефективності використання трудових ресурсів, а також визначено їх взаємозв'язок та взаємообумовленість, висвітлено суперечності їх розвитку.

У процесі дослідження використано такі загальнонаукові методи пізнання: спостереження, порівняння, абстракції, індукції і дедукції, вимірювання взаємозв'язків, поєднання аналізу та синтезу, історичного і логічного підходів (при дослідженні сутності оплати праці та розрахунків, пов'язаних з нею, структури заробітної плати та фонду оплати праці, механізму організації оплати праці, основних елементів бухгалтерського обліку та аудиту розрахунків з оплати праці), узагальнення, а також спеціальні методи – статистичних групувань, методи економічного аналізу, економіко-математичні методи – здебільшого при дослідженні ефективності використання трудових ресурсів на СФГ.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти, що регламентують порядок, оподаткування, облік і аудит розрахунків з оплати праці, наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених з цих питань, матеріали науково-практичних конференцій, статистична інформація, періодичні видання, практичні дані досліджуваного підприємства.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі наведено теоретичне узагальнення й нові підходи до вирішення наукового завдання з удосконалення обліку, внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці й аналізу ефективності використання трудових ресурсів сільськогосподарського підприємства відповідно до вимог П(С)БО, міжнародної практики та вітчизняного законодавства. Проведене дослідження дало змогу сформулювати низку теоретичних, методичних та практичних висновків, що відображають досягнення визначеної мети і вирішення поставлених завдань:

1. Оплата праці в наш час є основним мотивуючим фактором працівників у виконанні ними своїх трудових функцій. Питання оплати праці є ключовим у системі соціально-економічних відносин, оскільки стосується інтересів основної частини населення країни та впливає на всі сфери суспільного життя. Обліково-аналітична категорія «розрахунки з оплати праці» відображає зобов'язання роботодавця здійснити оплату, надати винагороду за найману працю згідно з відповідними правовідносинами та з урахуванням норм чинного податкового, соціального й пенсійного законодавства і включає розрахунки із заробітної плати за трудовим договором. Заробітна плата повинна залежати безпосередньо від результатів праці й у той же час впливати на його показники, стимулювати розвиток виробництва, ефективність роботи, підвищення кількісних і якісних результатів праці. Заробітна плата за своєю структурою складається з основної (постійної) і додаткової (змінної) частин, а також інших заохочувальних та компенсаційних виплат.

2. Чільне місце у регулюванні заробітної плати займає законодавство про оплату праці, яке ґрунтується на: Конституції України, Кодексі законів про працю, Законі України про оплату праці та інших законодавчих актах. Ще одним важливим регулюючим документом на підприємстві є Наказ про облікову політику. Державне регулювання заробітної плати проявляється у встановленні її мінімального розміру, нижче якого не може здійснюватися оплата за виконану

працівником місячну, погодинну норму праці. Діюча нормативно-правова база, яка регулює питання оплати праці змінюється, тому методологія та організація обліку розрахунків з оплати праці потребують вдосконалення та доопрацювання. Облік та нарахування заробітної плати має ряд проблемних питань, які впливають на результати діяльності всього підприємства. Одне і з них – це питання стимуляції працівників до праці. Тому підприємства для того, щоб стимулювати роботу своїх працівників переходять на систему виплати індивідуальної заробітної плати, яка діє на підставі оцінки конкретних заслуг працівника. З метою удосконалення обліку розрахунків з оплати праці на СФГ «ВЕСНА» ми пропонуємо установити «гнучкий тариф» у тарифній системі. Цей механізм включає як диференціацію умов наймання, так і регулярну оцінку заслуг персоналу безпосередньо в процесі трудової діяльності. Також проблеми, що склались у сфері державного й договірної регулювання оплати праці, справляють негативний вплив на достовірне й своєчасне формування облікових даних і потребують вирішення, насамперед через прийняття нового Трудового кодексу, реформування системи оподаткування фонду оплати праці, стимулювання інноваційної діяльності та вдосконалення методики й організації обліку.

3. Розглянувши загальні аспекти обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві у порівнянні із міжнародним досвідом було встановлено, що застосування зарубіжного досвіду щодо облікових аспектів розрахунків з оплати праці, ураховуючи всі особливості американської системи бухгалтерського обліку, і, зокрема, системи обліку праці і заробітної плати не можуть повністю укорінитись в систему обліку нашої держави. Перш за все це пов'язано з тим, що в Україні існує багатовікова самобутня традиція ведення бухгалтерського обліку, також в країні є величезна кількість бухгалтерів, «перевчити» яких дуже складно. Однак, не зважаючи на низку ускладнень, система бухгалтерського обліку України, як і системи інших країн, повинна поступово переходити на єдині світові стандарти, щоб сформувати єдину досконалу систему бухгалтерського обліку.

4. Досліджуване підприємство є господарством зі спеціальним режимом оподаткування та є платником єдиного податку (група 4), а також ПДВ та ПДФО. Бухгалтерський облік на підприємстві здійснює головний бухгалтер з використанням комп'ютерної програми «1С:Підприємство», версії 7.7. На СФГ «ВЕСНА» діє система оплати праці виходячи з окладу (місячної ставки) для усіх працівників та відсутня будь-яка система мотивації робітників. Синтетичний облік розрахунків із працівниками на СФГ «ВЕСНА» здійснюється на рахунку 66 «Розрахунки з оплати праці». У процесі спостереження за організацією обліку з оплати праці, ми виявили наступні недоліки на СФГ «ВЕСНА»: відсутність графіку документообігу; відсутність нарахованого резерву відпусток, чим порушуються вимоги П(С)БО 11 «Зобов'язання»; недостатня продуманість резерву коштів на виплату заробітної плати в не сезон (листопад-березень), як наслідок, затримки у виплаті заробітної плати через відсутність грошових коштів на рахунках у банку; відсутність резервного фонду на виплату заробітної плати. Одеська область – зона ризикового землеробства. Через нестабільні погодні умови, відсутність дощів або різкі зливи підприємство може втратити свої прибутки та збанкрутувати, через що постраждають працівники.

З метою усунення даних недоліків, оптимізації системи обліку та внутрішнього контролю в цілому, та розрахункових операцій зокрема, доцільно керівництву досліджуваного підприємства порекомендувати такі заходи:

- організувати електронний документообіг;
- затвердити графік документообігу;
- кожні два-три місяці підвищувати заробітну плату, у такому випадку можна не нараховувати індексацію;
- запровадити ведення обліку резерву відпусток на рахунку 47 «Забезпечення майбутніх витрат і платежів», про що слід вказати в Наказі про облікову політику.

5. Внутрішній контроль за використанням коштів на виплату заробітної плати на кожному підприємстві має велике значення, в процесі якого потрібно здійснювати систематичний контроль за використанням фонду заробітної плати,

виявляти можливість економії коштів за рахунок зростання продуктивності праці та зниження трудомісткості продукції. З цією метою нами змодельовано проведення внутрішнього контролю використання праці та обліку заробітної плати на досліджуваному підприємстві. За результатами проведеного внутрішнього контролю на СФГ «ВЕСНА» були запропоновані рекомендації, щодо виправлення помилок та вдосконалення діючої системи бухгалтерського обліку на підприємстві, які зазначені в Аналітичній записці.

б. У роботі було проведено аналіз динаміки чисельності персоналу; складу, структури та динаміки фонду оплати праці працівників; динаміки продуктивності праці; впливу факторів на зміну фонду робочого часу.

Аналіз даних показав, що середньорічний виробіток на одного робітника у 2018 р. порівняно з 2017 р. збільшився на 37,4 тис. грн, а порівняно з 2016 р. – на 65,5 тис. грн. Значно виросли показники продуктивності праці у порівнянні з попередніми періодами. Завдяки збільшенню чисельності працюючих і відповідно затрат робочого часу, обсяг реалізованої продукції у 2018 р. порівняно з 2017 р. зріс на 962 тис. грн, а у порівнянні з 2016 р. – на 1772 тис. грн. Звідси, збільшення обсягу продукції обумовлено інтенсивними факторами – зростанням продуктивності праці.

Трудомісткість сільськогосподарської продукції у 2018 р. порівняно з 2017 р. зменшилась на 62,5 %, а порівняно з 2016 р. – на 33,3 %, що є позитивним явищем. Зменшення трудомісткості продукції свідчить про впровадження науково-технічних досягнень, новітніх технологій, а також раціональне використання фонду робочого часу, при цьому відбувається скорочення трудових затрат на виробництві. СФГ «ВЕСНА» потрібно і надалі приділяти увагу технічним та організаційним чинникам, які сприяють підвищенню продуктивності праці, скороченню трудомісткості продукції.

Табельний фонд робочого часу в 2018 році порівняно з 2016 р. збільшився на 55847 год., та на 19184 год. – порівняно з 2017 р. Фактично відпрацьований час складає найбільшу питому вагу у структурі табельного фонду робочого часу протягом усіх аналізованих років та тримається на рівні 98 %, що є позитивною

тенденцією для підприємства та свідчить про стабільну роботу працівників та невелику кількість часу, витраченого на відпустки, тимчасову непрацездатність та інші причини, за яких працівники відсутні на робочому місці.

Результат розрахунку коефіцієнту обороту кадрів зі звільнення показав, що у 2018 р. в порівнянні з 2017 р. було звільнено на 1 працівника менше, а в порівнянні з 2016 р. – на 1 працівника більше. Середньооблікова чисельність загалом зросла на 3 особи, або на 12% порівняно з 2016 р. та на 1 особу, або на 3,7% порівняно з 2017 р. Така невелика зміна персоналу пов'язана з помірною (природною) плинністю кадрів на підприємстві.

У 2018 р. показник обороту з прийняття становив 0,18 п. п. Це найбільший коефіцієнт за період 2016-2018 рр. Стрімке збільшення коефіцієнту обороту кадрів з прийняття свідчить про те, що структурні перебудови позитивно відбилися на діяльності підприємства. Розширення площі орних земель СФГ «ВЕСНА» стимулює організацію нових робочих місць і розширення сільськогосподарської діяльності.

7. За результатами проведеного кореляційно-регресійного аналізу встановлено, що продуктивність праці на підприємстві СФГ «ВЕСНА» перебуває в прямій пропорційній залежності від середньої заробітної плати та обернено пропорційній – від питомої трудомісткості. По мірі збільшення коефіцієнта співвідношення темпів зростання продуктивності праці та середньої заробітної плати одного робітника, оплатомісткість виробленої та реалізованої продукції зменшується на 0,233 грн.; зростання питомої трудомісткості виробленої та реалізованої продукції спричинить збільшення оплатомісткості на 0,532 грн.

Ми рекомендуємо використовувати наступні резерви зростання продуктивності праці на СФГ «ВЕСНА» за рахунок зниження трудомісткості продукції:

– застосування ефективної системи мотивації робітників. Вона повинна бути гнучкою, враховувати індивідуальні показники діяльності робітника та підприємства в цілому;

- економія (скорочення) робочого часу та вивільнення трудових ресурсів з виробничої сфери за рахунок підвищення технічного рівня виробництва в результаті механізації і автоматизації виробництва;
- хімізація виробництва, яка є найважливішим засобом збереження родючості ґрунтів, боротьби з хворобами та шкідниками рослин, бур'янами;
- збільшення валової продукції за рахунок підвищення врожайності сільськогосподарських культур, удосконалення структури посівної площі.

Таким чином, вважаємо, що запропоновані у кваліфікаційній роботі основні напрямки вдосконалення діючої системи обліку і внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці значно підвищать ефективність усієї системи оплати праці у СФГ «ВЕСНА».

Список використаних джерел

1. Балабанова Л. В., Сардак О. В. Управління персоналом: підручник.– К.: Центр учбової літератури, 2011. – 468 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.studmed.ru/balabanova-lv-sardak-ov-upravlnnya-personalom_5b3719c6af1.html.
2. Білуха М. Т., Микитенко Т. В. Фінансовий контроль: теорія, ревізія і аудит: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М. Т. Білуха, Т. В. Микитенко. - К. : Українська академія оригінальних ідей, 2005. - 888 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>.
3. Брусниціна О. У місяці звільнення підвищили оклад: чи коригувати середній заробіток для компенсації відпустки. Коментар до листа Мінсоцполітики України від 21.08.2019 р. № 984/0/204-19 / О. Брусниціна // Журнал «Все про бухгалтерський облік». – 2019. – № 102. – С. 19.
4. Бутинець Ф. Ф. та ін. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів [Ф. Ф. Бутинець та ін.]; під заг. ред. [і з передм.] Ф. Ф. Бутинця. - 8-ме вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута». – 2009. – 912 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://dt-kt.net/books/book-13/>.
5. Бутинець Ф. Ф. (ред.) Економічний аналіз: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит». – Житомир: ПП «Рута». – 2003. – 680 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/404513/>.
6. Бухгалтерський облік. Частина І: навчальний посібник / за ред. В. Ф. Максимової; . – Одеса: ОНЕУ. – 2013. – 462 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/507>.
7. Волкова Н. А. Аналітичні методи дослідження діяльності сільськогосподарських підприємств / Волкова Н. А. // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Universum View 2». – Вінниця: ТОВ «Нілан-

ЛТД». – 2018. – С. 379-381. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/7778>.

8. Волкова Н. А., Волчек Р. М., Гайдаєнко О. М. Теоретико-методичні засади дослідження бізнес-процесів у підприємстві: монографія. / Н. А. Волкова, Р. М. Волчек, О. М. Гайдаєнко [та ін.]. – Одеса: ППЦ «Белка». – 2019. – 169 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/9448>.

9. Волкова Н. А. Організація та методика економічного аналізу: навч. посібник / Н. А. Волкова, Н. Е. Подвальна. – Одеса: ОНЕУ. – 2013. – 267 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/520>.

10. Волкова Н. А. Сутність бізнес-процесів підприємств АПК / Н. А. Волкова // Соціальні трансформації у кризовий період: матеріали II науково-практичної конференції. – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД». – 2019. – С. 83. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/8371>.

11. Вороная Н. Правове регулювання оплати праці / Н. Вороная, Н. Білова, Н. Чернишова // Журнал «Податки та бухгалтерський облік». – 2016. – № 50. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/june/issue-50/article-18967.html>.

12. Вороная Н. Форми та системи оплати праці / Н. Вороная, Н. Білова, Н. Чернишова // Журнал «Податки та бухгалтерський облік». – 2016. – № 50. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/june/issue-50/article-18968.html>.

13. Галич О. А. Внутрішньогосподарський контроль в системі управління аграрних підприємств / О. А. Галич // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. – Вип. 1(4). – Т. 3. – Полтава: ПДАА. – 2012. – С. 26-30. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2018/66.pdf.

14. Головне управління статистики у Одеській області. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.od.ukrstat.gov.ua/>.

15. Гуцаленко Л. В., Коцупатрий М. М., Марчук У. О. Внутрішньогосподарський контроль: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури. – 2014. – 496 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/1377923/>.

16. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

17. Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру. Земельний фонд України станом на 1 січня 2018 року. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://land.gov.ua/>.

18. Дікань Л. В., Чечетова Н. Ф., Голуб Ю. О., Аудит: навч.-метод. посібн. для самост. вивч. дисц. для студ. вищ. навч. закл. / Л. В. Дікань, Н. Ф. Чечетова, Ю. О. Голуб; [за заг. ред. канд. екон. наук., проф. Л. В. Дікань]; Харк. нац. екон. ун-т. – Х.: ВД «ІНЖЕК». – 2009. – 296 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/node/554>.

19. Дружиніна В. В. Оптимізація фонду заробітної плати на підприємствах в умовах кризи / В. В. Дружиніна, О. І. Чорноус // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 9 (123). – С. 112–117. [Електронний ресурс] – Режим доступу: irbis-nbuv.gov.ua.

20. Економічний аналіз за видами діяльності: навчальний посібник / Н. А. Волкова, Р. М. Волчек, О. М. Гайдаєнко та ін. – Одеса: ОНЕУ, Кримполіграфпапір. – 2018. – 181с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/7708>.

21. Економічний аналіз: навч. посібник / Н. А. Волкова, Р. М. Волчек, О. М. Гайдаєнко та інші / за ред. Н. А. Волкової. – Одеса: ОНЕУ. – 2015. – 310 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/5717>.

22. ЄСВ: базові правила. Нарахування та уплата ЄСВ. // Журнал «Податки та бухгалтерський облік». – 2019. – № 75. – С. 3-11.

23. Журнал «Все про бухгалтерський облік». – 2019. – № 108. – С. 18. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://vobu.ua/ukr/>.

24. Закон України «Про відпустки» від 15.11.1996 р. № 505/96-ВР [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>.

25. Закон України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» від 23.11.2018 р. № 2629-VIII [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2629-19/ed20181123>.

26. Закон України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» від 03.12.1997 р. № 680/97-ВР [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/400/97%D0%B2%D1%80>.

27. Закон України «Про оплату праці» від 01.05.1995 р. № 1774-VIII [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>.

28. Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» від 21.03.1991 р. № 876-XII [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12>.

29. Інструкція зі статистики заробітної плати від 13.01.2004 р. № 5 [Електронний ресурс] / Державний комітет статистики України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0114-04>.

30. Інструкція про порядок ведення трудових книжок на підприємствах, в установах і організаціях від 29.07.1993 р. № 58 [Електронний ресурс] / Міністерство праці, юстиції та соціального захисту населення України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0110-93>.

31. Киш Л. М. Мотивація праці на підприємствах України / Л. М. Киш, О. О. Гичак // Вісник Дніпровського університету. (Серія «Економіка»). – 2014. – Випуск 8/1. – С. 65–73. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.vestnikdnu.com.ua/archive/201481/65.html>.

32. Кодекс законів про працю України від 04.01.1992 р. № 2032-12 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/322-08>.

33. Корінько М. Д. Контроль та аналіз діяльності суб'єктів господарювання в умовах її диверсифікації: теорія, методологія, організація: [моногр.] / Корінько М. Д. — К.: ІВЦ Держкомстату України. – 2007. – 429 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.disslib.org/>.

34. Корягін М. В., Куцик П. О. Концептуальний розвиток методології бухгалтерського обліку : монографія / М. В. Корягін, П. О. Куцик. – Львів: Видавництво ЛКА. – 2015. – 239 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.library.univ.kiev.ua/>.

35. Крищенко К. Удосконалення організаційно-економічного механізму управління оплатою праці: аспекти праці. / К. Крищенко // Україна: аспекти праці. – 2007. – № 6. – С. 4.

36. Лист Міністерства соціальної політики від 27.12.2017 р. N 2993/0/101-17 Щодо виплати працівникові окладу (місячної тарифної ставки) у випадку, коли ним не відпрацьовано місячну норму праці [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FN038998.html.

37. Лист Міністерства соціальної політики України від 06.03.2019 р. № 233/0/204-19 «Щодо нарахування виплат за час щорічної та інших видів відпусток» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/pisma/minsocpolitiki/schodo-narahuvannya-viplat-1043823.html>

38. Лист Міністерства соціальної політики України від 18.06.2019 р. № 928/0/206-19 «Щодо обчислення середньої заробітної плати для оплати часу відпустки» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/pisma/minsocpolitiki/schodo-obchislennya-serednyoyi-1044394.html>.

39. Лист Міністерства соціальної політики України від 20.08.2019 р. N 75/0/ 214-19 «Щодо індексації заробітної плати» [Електронний ресурс] – Режим

доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/pisma/minsocpolitiki/schodo-indeksaciyi-zarobitnoyi-1045951.html>.

40. Лист Міністерства соціальної політики України «Щодо звільнення працівника, якого визнано непрацевдатним» від 09.10.2019 р. N 1463/0/206-19 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.profiwins.com.ua/uk/letters-and-orders/ministry-of-labor-and-social-policy/15422-1463sp-19.html>.

41. Лист Міністерства соціальної політики України «Щодо порядку і умов застосування обліку робочого часу» від 02.10.2019 р. N 1436/0/206-19 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.profiwins.com.ua/uk/letters-and-orders/ministry-of-labor-and-social-policy/15421-1436sp-19.html>.

42. Лишиленко О. Бухгалтерський облік розрахунків за виплатами працівникам. Бухгалтерський облік та аудит. – 2004. – № 12. – С. 29-30. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://books.zntu.edu.ua/book_info.pl?id=54092.

43. Лужеренко М. М., Єфремова. А. О. Вітчизняний та зарубіжний досвід вдосконалення оплати праці на підприємствах. // Культура народів Причорномор'я. – 2009. – № 176. – С. 19–21. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/knp/176/knp176_19-21.pdf.

44. Макаренко А. П., Боюк І. В. Аудит операцій і розрахунків з оплати праці та обліку її витрат на підприємстві // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – № 1(13). – 2011. – С. 112-118. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://old.bumib.edu.ua/sites/default/files/visnyk/23-1-13-2011.pdf>.

45. Макконел К. Р., Брю С. Л., Флінн Ш. М. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: учебник –19-е изд., англ. – М.:НИЦ ИНФРА-М. – 2017. – 1028 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://znanium.com/catalog/product/546169>.

46. Максимова В. Ф., Кузіна З. В., Степова Т. Г. Облік у галузях економіки: навч. посібник / За ред. Максимової В.Ф. – К.: Центр учбової літератури. – 2010. – 496 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/830962/>.

47. Максимова В. Ф. Системна проблематика сучасного внутрішнього контролю. / В. Ф. Максимова // Облік і контроль в управлінні економічною стійкістю підприємств в умовах глобалізації: монографія. / за ред. д.е.н., професора В. Ф. Максимової. – Одеса: ОНЕУ. – 2014. – С. 182-213. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2944>.

48. Мандич О. В Ринкова позиція сільськогосподарських підприємств – виробників зерна / О. В. Мандич // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). – 2013. – № 1(1). – С. 337-342. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znptdau_2013_1_1_43.

49. Маркевич А. Є. Економічний зміст та підходи до поняття «заробітна плата». – 2015. – № 2. – С. 5-8. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3815>.

50. Михайловина С. О. Внутрішньогосподарський контроль як необхідний елемент управління сільськогосподарським підприємством. Серія: Актуальні проблеми управління фінансовогосподарською діяльністю підприємств. – Харків. – 2013. – № 52. – С. 143-150. [Електронний ресурс] – Режим доступу: irbis-nbuv.gov.ua.

51. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 19 «Виплати працівникам» [Електронний ресурс] / Наказ Міністерства фінансів України від 01.01.2012 р. № 929_011. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_011.

52. Мних Є. В. Економічний аналіз: навч. посібник / Є. В. Мних, І. Д. Ференц. – Л. – 2010. – 144 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>.

53. Надання відпустки за роботу з комп'ютером // Журнал «Податки та бухгалтерський облік». – 2019. – № 92. – С. 2-6.

54. Найкращі роботодавці 2017 року: що приваблює досвідчених кандидатів? 2018. [Електронний ресурс] – Режим доступу:

//eba.com.ua/najkrashhi-robotodavtsi-2017-roku-shho-pryvablyuye-dosvidchenyh-kandydativ/.

55. Наказ Міністерства статистики України «Про затвердження типових форм первинного обліку особового складу» від 27.10.1995 р. № 277 [Електронний ресурс] / Міністерство статистики України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0277202-95>.

56. Наказ «Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці» від 05.12.2008 р. № 489 [Електронний ресурс] / Державний комітет статистики України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0489202-08>.

57. Огійчук М. Ф. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: Підручник / М. Ф. Огійчук, В. Я. Плаксієнко та ін. / За ред. проф. М. Ф. Огійчука. – 6-те вид., перероб. і допов. – К.: Алерта. – 2011. – 1042 с.

58. Організація охорони праці на підприємстві // Журнал «Податки та бухгалтерський облік». – 2019. – № 93. – С. 3-20.

59. Помилки у нарахуванні заробітної плати // Журнал «Податки та бухгалтерський облік». – 2019. – № 79. – С. 3-9.

60. Постанова «Про затвердження Порядку обчислення середньої заробітної плати» від 08.02.1995 р. № 100 [Електронний ресурс] / Кабінет Міністрів України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/100-95-%D0%BF>.

61. Проект «Закону про Державний бюджет України на 2020 рік» від 15.09.2019 р. № 2000 [Електронний ресурс] / Кабінет Міністрів України. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66853.

62. Савицкая Г. В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия: учеб. Пособие / Г.В. Савицкая. – 7-е изд., испр. – Мн.: Новое знание. – 2002. – 704 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://znanium.com/catalog/product/752455>.

63. Сагайдак Р. А. Внутрішній контроль в управлінні сільськогосподарськими підприємствами: автореф. дис. канд. екон. наук / Р.А.

Сагайдак; Нац. аграр. ун-т. – К. – 2008. – 21 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua/>.

64. Теоретичні та методологічні засади формування цілісної системи внутрішнього контролю в управлінні промисловим підприємством: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук / В. Ф. Максимова. – К. – 2006. – 36 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2480>.

65. Чік М. Ю., Озеран В. О. Контроль у системі управління діяльністю підприємств. – 2012. – № 722. – С. 172-177. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://vlp.com.ua/node/8641>.

66. Чобіток В. І. Мотивації як фактор підвищення продуктивності праці на підприємстві / В. І. Чобіток, Є. О. Боровок // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2013. – № 42. – С. 342–346. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://cyberleninka.ru>.

67. Шпанковська Н. Г. Внутрішньогосподарський контроль: навч. посібник / Н. Г. Шпанковська, О. С. Білова, О. І. Канська. – Дніпропетровськ: НМетАУ. – 2012. – 154 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://nmetau.edu.ua/file/kua_14315.pdf.

ДОДАТКИ